

Звідки в СНАУ
100 академіків?

Читайте на стор. 2

Гуртожиток: як
поводитися,
щоб стати
«своїм»?

Читайте на стор. 6

Міжнародна
літня школа:
цікавий та
корисний
досвід

Читайте на стор. 8

7 (213)

понеділок,
29 серпня
2011

державне свято

3 Днем Незалежності!

Двадцять років для історії людської цивілізації – це лише одна мить. Для України з часу здобуття нею незалежності ці роки вмістили цілу епоху, наповнену подіями і процесами величезного значення.

Якщо спочатку Україна міцно асоціювалася з Росією, то наразі в очах світової спільноти це вже давно дві окремі суверенні держави. І нам насправді є чим пишатися: адже Україна – це не тільки гопак, шаровари й вареники, хоча все перелічене теж може бути приводом для законної гордості. Україна – це квітучі вишневі сади, захід сонця над Дніпром, це найгарніші у світі жінки та дівчата, наймелодійніші пісні, це чепурненькі сільські хатки й сучасні столичні

новобудови... Україна – це брати Клички й Шева, яких знає весь світ.

Приємно відзначити, що в країні вже виросло покоління молодих людей, які не тільки називають себе українцями, а й відчувають себе громадянами держави Україна, пов'язуючи своє майбутнє зі своєю Батьківщиною.

У ці святкові дні ми бажаємо всім українцям добробуту, впевненості у власних силах, успіхів та натхнення. Пам'ятаймо, що ми – діти цієї прекрасної землі, і саме ми несемо за неї відповідальність, від нас залежить, якою буде Україна через 10, 20, 100 років. А тим, хто, сумніваючись у її майбутньому, передрікає Україні чи то втрату суверенітету, чи якісь інші негаразди (подекуди доводиться чути щось на кшталт «та через 50 років не буде ніякої України»), хотілося б відповісти словами Ліни Костенко:

«Шматок землі, ти звешся Україною.
Ти був до нас. Ти будеш після нас.
Мій предковичий,
мій умитий росами,
космічний,
вічний,
зоряний, барвінковий...
Коли ти навіть звався - Малоросія,
твоя поетеса була Українкою!»

Зі святом вас, дорогі українці!

подія

Ровесник Незалежності

20 серпня 2011 року у театрі драми та музичної комедії ім. М.С. Щепкіна відбулися урочистості з нагоди Дня Незалежності України. З ювілеєм жителів Сумщини привітав голова Сумської облдержадміністрації Юрій Чмир.

У найбільшій глядацькій залі області панувала надзвичайно святкова атмосфера. До поздоровлення приєдналися найкращі художні колективи, співаки та митці області.

Студент 4 курсу інженерно-технологічного факультету Сумського національного аграрного університету Андрій Данилюк отримав від очільника області Почесну грамоту голови ОДА за активну участь у громадській діяльності, досягнення успіхів у навчанні та з нагоди 20-ї річниці Незалежності України, яка стане для Андрія подвійним святом, адже він є ровесником Незалежності, оскільки народився 24 серпня 1991 року.

проблема

Ринок землі. Питань – безліч...

Земля – найцінніше багатство народу кожної країни. Вона є передумовою існування людського суспільства, джерелом створення матеріальних цінностей. Відомий англійський вчений Уільям Петті відзначав, що праця – батько багатства, земля – його мати. І не дарма протягом всієї історії розвитку людського суспільства велися війни за територію, за землю, бо хто мав більше землі, той і був багатшим, заможнішим, а держава в цілому – більш економічно незалежною.

Чи потрібно в Україні вводити ринок земель сільськогосподарського призначення і коли наша країна буде готова до такого кроку? Яким повинен бути ринок землі для залучення інвестицій та розвитку аграрного виробниц-

закінчення стор. 3

державне свято

1 вересня – День знань

Шановні викладачі, співробітники університету, студенти!

Широ вітаємо вас з Днем знань – святом викладачів, і студентів, особливо нових членів нашої дружньої команди – першокурсників! Саме для них, вчорашніх школярів, цей день є, мабуть, найбільш довгоочікуваним, адже залишилися у минулому всі складнощі й хвилювання, пов'язані зі вступною кампанією, а попереду – доросле самостійне студентське життя.

Найщиріші вітання вам, шановні батьки, бабусі та дідуся студентів! Збувається мрія ваших родин – діти згодом своєю працею прославлятимуть родовід, віддаючи сили, знання, отримані практичним досвідом вміння на справу розбудови держави, зміцнення її економічної могутності.

Дорогі першокурсники, сьогодні ви знову сядете за парти, але вже не у шкільних класах, а в аудиторіях Сумського національного аграрного університету – одного з найкращих вишів Сумщини. Ви тепер – студенти, а кожен знає, що студент – це звучить гордо! Тож з честю носіть це почесне звання аж до того моменту, коли декан (а може, навіть, і сам ректор!) в урочистій обстановці на сцені молодіж-

но-розважального центру СНАУ вручить вам диплом магістра, і ви станете молодим фахівцем. Звісно, зараз вам здається, що до цього хвилюючого моменту ой як довго, але повірте нам – це не так: 5 років навчання в університеті промайнуть дуже швидко, і саме від вас залежить, якими вони будуть.

Звісно, ми всі будемо вам допомагати, але й ви не повинні бути пасивними: не бійтеся ставити викладачам запитання, якщо щось незрозуміло, звертайтеся до наших фахівців у відділах університету, записуйтеся до спортивних секцій, гуртків художньої самодіяльності, пам'ятайте, що на захисті інтересів кожного студента стоять лідери студентського самоврядування, приєднуйтеся до їх команди, якщо маєте лідерську вдачу.

І не забувайте: хто хоче щось зробити, той шукає спосіб, як цього досягти, а хто не хоче, той шукає привід, чому він цього не зможе. Можна багато казати про знання, але хочеться скористатися висловлюванням мудрих людей, яке варто взяти до уваги на все життя: «Знання – це скорб, а вміння вчитись – ключ до нього».

Ми бажаємо вам успіхів і натхнення, наполегливості й терпіння, цікавих лекцій і веселих студентських розваг. А ще – досягти своєї мети у житті, знайти взаєморозуміння з викладачами, зустріти добрих і надійних друзів.

Тож вперед – назустріч новому життю, новим знанням, новому досвіду!

У серпні відсвяткували ювілей:

3 серпня – **Сергієнко Віктор Олександрович**, старший викладач кафедри виробничого менеджменту і підприємництва;

6 вересня – **Самохіна Євгенія Анатоліївна**, доцент кафедри проектування технічних систем;

7 серпня – **Плюта Лариса Василівна**, старший викладач кафедри анатомії, нормальної та патологічної фізіології;

11 серпня – **Ярошенко Іван Федорович**, доцент кафедри охорони праці;

14 серпня – **Мусієнко Юрій Володимирович**, доцент кафедри акушерства;

21 серпня – **Івченко Наталія Миколаївна**, старший викладач кафедри статистики, АГД та маркетингу;

25 серпня – **Опара Віктор Олексійович**, доцент кафедри технології кормів та годівлі тварин;

29 серпня – **Решетило Олександр Іванович**, доцент кафедри вірусології, пат анатомії та хвороб птиці;

30 серпня – **Корнієнко Олександр Миколайович**, доцент кафедри філософії.

Не забудьте у вересні привітати своїх колег з ювілеєм!

6 вересня – **Ткач Ярміла Сергіївна**, асистент кафедри бухгалтерського обліку;

8 вересня – **Корнієнко Людмила Михайлівна**, старший викладач кафедри іноземних мов; **Стоцький Олександр Григорович**, доцент кафедри хірургії;

9 вересня – **Душин Владислав Вікторович**, доцент кафедри будівельних конструкцій;

10 вересня – **Максимовна Наталія Олександрівна**, доцент кафедри фінансів;

15 вересня – **Ліцман Наталія Миколаївна**, асистент кафедри вищої математики;

19 вересня – **Борисова Вікторія Анатоліївна**, професор кафедри фінансів;

22 вересня – **Москаленко Ольга Василівна**, доцент кафедри технології харчування;

27 вересня – **Неліна Катерина Петрівна**, старший викладач кафедри технології харчування.

Вітаємо наших шановних ювілярів, а також всіх співробітників СНАУ, хто святкує свій день народження у серпні та вересні, бажаємо їм міцного здоров'я, бадьорості, успіхів та сонячного настрою!

газета

Вісник

Сумського національного аграрного університету

заснована у 1991 році.

Мова видання - українська.

Реєстраційне свідоцтво

СМ №376/35-пр

від 22 лютого 2007 р.

Редактор: Л.Самсоненко

Комп'ютерний набір: О.Мовчан

Верстка: С.Черноиван

м.Суми, вул.Кірова 160 каб.

221 головний корпус

http://www.sau.sumy.ua

Газету набрано і зверстано в

інформаційно-видавничому

центрі СНАУ

Тираж - 1000 примірників.

актуально

Що потрібно випускнику-аграрію для успіху?

Однією з ознак сучасної розвиненої людини є прагнення до нових знань, досвіду, - можливо, запозичених, але від цього не менш цінних. Якщо людина постійно не відкриває для себе щось нове, вона зупиняється у своєму розвитку як особистість. Власне, те ж саме можна сказати й про навчальний заклад: якщо постійно не відшукувати нові форми, методи, нові підходи до навчального процесу, є ризик перетворитися на такого собі «мастодонта» - несучасного, нецікавого і за великим рахунком не вимірюваного в умовах жорсткої конкуренції. Сумський національний аграрний університет – це навчальний заклад, де добре розуміють цю нехитру істину: неможливо у XXI столітті працювати, як колись, навчаючи студентів так само, як вчилися їх батьки. Змінюються часи, змінюється світ навколо. Інтенсифікація, глобалізація – ці слова ми чуємо щодня з екранів телевізора, у газетах, вони міцно увійшли до повсякденного словника кожного з нас. Тож треба запозичувати передовий світовий досвід, щоб наша країна з її величезним потенціалом посідала достойне місце серед інших європейських держав.

Що потрібно сьогоднішньому випускнику вищого аграрного закладу, щоб бути успішним? Краще, ніж в.о. ректора СНАУ **Володимир Ладика** – професор, доктор сільськогосподарських наук, академік Української академії аграрних наук України, людина з величезним досвідом роботи на управлінських посадах, - напевне не відповість ніхто.

Володимире Івановичу, як Ви вважаєте, чи достатньо сьогоднішньому українському випускникові знань, отриманих впродовж навчання у виші, для того, щоб бути успішною людиною?

Система підготовки фахівців для сільського господарства в Україні дещо відрізняється від європейської, де студенти визначаються зі спеціалізацією тільки на старших курсах, до того отримуючи рівень бакалавра за універсальним фахом «інженер сільського господарства широкого профілю». Треба зрозуміти, що студентами вищих аграрних навчальних закладів за кордоном у переважній більшості стають діти фермерів, які вже є досить вмотивованими на подальшу працю саме у сільському господарстві і прагнуть отримати знання в усіх сферах діяльності в аграрному секторі.

В Україні ж традиційно склалося так, що студент з самого початку опановує вузьку спеціалізацію – чи то агрономія, чи ветеринарія, зоотехнія, інженерія тощо. Але потім, у процесі виробництва перед молодим фахівцем все одно постає проблема: йому починає бракує знань з економіки, організації праці, менеджменту, особливо, якщо вдалося влаштуватися на потужне, перспективне підприємство, а їх з кожним роком стає все більше. Сьогодні в Україні йде концентрація виробництва, укрупнення сільськогосподарських підприємств, утворення потужних холдингів. І у зв'язку з цим виникає проблема перепідготовки значної частини тих фахівців,

які працюють в господарстві. Крупний бізнес потребує сьогодні фахівців, «озброєних» знаннями не тільки з технології, а й економіки, бухгалтерії, менеджменту. І агроном, і зоотехнік сьогодні повинен вміти обрахувати економічну складову своєї діяльності, а не просто витратити гербіциди, пестициди, добрива, медикаменти чи якісь інші матеріальні ресурси, при цьому не думаючи, який від цього буде економічний ефект – жоден власник сьогодні не допустить безконтрольного, бездумного розбазарювання коштів.

І от перед керівництвом університету постало питання: яким чином ми можемо допомогти нашим випускникам? Вивчаючи досвід інших країн, ми звернули особливу увагу на Міжнародну магістерську навчальну програму Master of Business Administration in Agriculture (MBA-agri) німецького університету Вайєнштефан.

Будь ласка, розкажіть детально про цю програму.

Master of Business Administration in Agriculture (MBA-agri) - це кваліфікація в менеджменті, яка означає, що той, хто її отримав, володіє знаннями, необхідними для якісного виконання роботи на посаді керівника середньої та вищої ланки. В усьому світі ці три букви вважаються пропуском у світ великого бізнесу.

Перші прототипи сучасних програм MBA з'явилися в США наприкінці XIX століття, коли фірмам стали потрібні фахівці, які володіють науковим підходом до управління. У середині XX століття перші програми MBA з'явилися і в Європі.

Коли людина стає начальником (а серед наших випускників немало амбітних професіоналів, які прагнуть зробити кар'єру), їй доводиться вчитися керувати людьми, управляти робочим процесом - часто практично з нуля і ціною багатьох помилок. Уникнути цих помилок і дозволяє програма MBA.

Як починалася ваша співпраця з німецькими партнерами?

Співпраця Сумського НАУ з університетом Вайєнштефан почалася ще у 1995 році. Першим етапом була організація сільськогосподарської практики для студентів нашого університету в фермерських господарствах Німеччини. Уже в 1996 році три студенти нашого університету, зарекомендувавши себе з найкращого боку під час практики, були запрошені першими з України на навчання до університету Вайєнштефан на курс післядипломної освіти "Аграрний менеджмент". І з кожним роком таких студентів ставало все більше. Але ми прекрасно розуміли, що, хоча навчання дуже цікаве, не кожному бажаному вдасться потрапити на нього, адже для цього потрібен досить високий рівень володіння німецькою мовою, йде суворий відбір претендентів в умовах жорсткої конкуренції. Тож наступним нашим кроком стало запровадження курсу адміністративного менеджменту (ADM) у СНАУ і, відповідно, - розширення можливостей для наших випускників, які мають диплом бакалавра, отримувати вищу академічну освіту в галузі бізнес-адміністрування. 3 грудня 2001 року Сумський національний аграрний університет став офіційним партнером проекту ДААД "Експорт навчальних курсів", підписавши угоду про співпрацю з чотирма університетами-партнерами: університет Вайєнштефан, Київський НАУ, Новосибірський ДАУ, Алма-Атинський НАУ. Навчання проводиться в університеті німецькою та українською мовами, із залученням іноземних викладачів.

Якими документами підтверджується отримана освіта? Звісно, перш за все роботодавці цінують фактичні знання, але, якщо вони ще й підтримані відповідним дипломом, це значно підвищує шанси молодій людині знайти престижну роботу.

Це справді так. І з гордістю можемо сказати, що наші випускники, які пройшли курс навчання MBA у Вайєнштефані, отримують два дипломи про вищу освіту встановленого державного зразка: український та німецький. Для цього їм треба виконати цілу низку серйозних умов: пройти практику та навчання у Німеччині, диплом написати за участю двох керівників – українського та німецького. Зрозуміло, що це достатньо серйозна робота і високий рівень підготовленості.

Якщо ж студент з середнім рівнем підготовленості має прагнення отримати освіту в галузі бізнес-адміністрування, йому треба виконати українську програму, щоб отримати диплом встановленого зразка України і сертифікат про закінчення

навчання за програмою ADM. Звісно, що це не диплом, але для майбутнього роботодавця, як показує практика, це теж дуже серйозний аргумент, коли в резюме нашого випускника написано, що він має сертифікат, який підтверджується німецькою стороною.

А чи підтримуєте ви контакти з вашими колишніми випускниками? Відомо, як складається їх професійна доля після закінчення університету і курсу MBA?

Так, звісно, ми намагаємося відслідковувати процес. І повинен сказати, що всі – підкреслюю, - 100-відсотково всі випускники, що пройшли навчання у Вайєнштефані, наразі мають престижну роботу, будують свою кар'єру у великих агрохолдингах, спільних українсько-німецьких, українсько-австрійських фірмах, агрохолдингах чи ведуть власний бізнес. Частина з них, закінчивши аспірантуру, стала викладачами нашого університету, а декілька осіб працюють у відомих всеукраїнських аграрних виданнях, таких, як «Пропозиція» та «Агроексперт». На мою думку, наша співпраця з університетом Вайєнштефан - це один з міжнародних проектів, які оцінюються не за яскравістю звітів і цифр, а саме за успішністю випускників.

29 липня я разом з колегами був запрошений на святкову конференцію, присвячену 20-річчю курсу у Вайєнштефані, де зустрівся з багатьма нашими випускниками, а наразі – успішними людьми, і в кожного з них – цікава робота, яка приносить фінансову стабільність, користь і задоволення.

На Вашу думку, існуюча кількість випускників-управлінців, які закінчують курс MBA чи «Адміністративний менеджмент» у СНАУ, є достатньою для Сумщини?

Я переконаний, що цей досвід треба поглиблювати й розширювати. На сьогодні ми маємо 50 ліцензованих місць для навчання, і я впевнений, що цього мало. Тож ми ставимо задачу: 100 ліцензованих місць у нас у університеті. Адже поки що ми працюємо з випускниками останніх років, а от ті випускники, що закінчили університет декілька років тому, можливо, теж потребують такої освіти, але не знають про цю можливість. Ми хотіли б сьогодні разом з обласною державною адміністрацією розробити спільну програму резерву кадрів вищої кваліфікації, щоб довести інформацію до людей, які сьогодні є успішними в аграрному виробництві, але потребують додаткової підготовки у галузі бізнес-адміністрування, управління, фінансової аналітики. Тому я оптимістично сьогодні дивлюся на розвиток цих курсів – і німецького, і українсько-німецького, який працює на базі нашого університету. Я впевнений в тому, що найближчим часом ми зможемо долучити сюди й сусідні області – Чернігівську, Полтавську, тому що аграрний бізнес сьогодні – це або фермерські господарства, або крупні агрохолдинги, які вироблятимуть основну масу продукції. І грамотні дипломовані управлінці будуть завжди потрібні аграрному виробництву України.

літня школа

100 академіків у СНАУ

З 1 по 14 серпня 2011 року на базі Сумського національного аграрного університету працювала Всеукраїнська літня хіміко-біологічна школа Малої академії наук. Для 100 учнів старших класів з 19 областей України були організовані лекції, майстер-класи, експедиції, лабораторні й практичні заняття на місцевості. Також вони мали можливість попрацювати у наукових бібліотеках СНАУ та УАБС, комп'ютерних класах.

Учні виконували науково-дослідницькі роботи на базі вишів під керівництвом провідних науково-педагогічних працівників. По завершенню 2-тижневого перебування слухачі

захистили наукові проекти «Світ навколо нас – і я його частинка» та «Я землі цієї паросток зелений».

10 серпня в Сумському національному аграрному університеті відбувся круглий стіл за участю в.о. ректора СНАУ Володимира Ладика та представників дослідницьких загонів. Обговорювалися актуальні питання, які хвилюють не тільки науковців, а й більшість людства – продовольчої безпеки у світі, ГМО, глобального потепління тощо. Зустріч пройшла у теплій, дружній, невимушеній атмосфері.

Наприкінці зустрічі іменні запрошення на навчання отримали Елізабет Бангура, Олена Лебедева,

Ахмад Джума, Валентина Ястреб, Володимир Горний, Тарас Мощанський, Євген Третяк, Діана Рамазанова, Анна Вербельчук, Софія Свисенко, Данііл Уточкін, Тимофій Кулинич, Анастасія Бондаренко. Володимир Іванович

висловив впевненість у тому, що їх імена ще увійдуть до анналів світової науки, адже ця молодь має величезний потенціал і головне – бажання вчитися, творити, вести науковий пошук.

Олена Мовчан

Ринок землі. Питань – безліч...

закінчення, початок стор. 1

тва? Законодавчі пропозиції і їх можливий вплив на суб'єкти земельного ринку. Ці питання наразі є одними з найактуальніших та найгостріших, і їх обговорення викликає жваві дискусії.

За роз'ясненнями ми звернулися до в.о. ректора Сумського національного аграрного університету доктора сільськогосподарських наук, професора, академіка НААН України **Володимира Івановича Ладики**. За його словами, прийняття закону «Про ринок земель» дасть можливість з часом встановити реальну ринкову вартість землі у процесі її купівлі-продажу, підвищити інвестиційну привабливість сільського господарства і, як наслідок – збільшити кількість робочих місць на селі та сприяти загальному розвитку сільських територій.

Разом з тим, існує безліч питань та незрозумілих людям моментів, які зараз ми спробуємо пояснити.

Які позитивні моменти Ви бачите у прийнятті закону «Про ринок земель»?

Зняття мораторію на продаж землі дасть можливість з часом встановити реальну ринкову вартість землі в процесі її купівлі-продажу; зросте інвестиційна привабливість сільського господарства і, як наслідок, – збільшення робочих місць на селі та його загальний розвиток. Відбудеться перехід земельних ділянок до ефективного власника: люди, які мають у власності земельні ділянки, призначені для сільськогосподарського виробництва, але з різних причин не можуть чи не бажають їх обробляти, зможуть легально продати цю землю, а найкраще – віддати в оренду.

Одним з найгостріших питань продажу землі є ймовірність переходу сільськогосподарських земель у власність іноземних громадян та надмірна концентрація угідь в одних руках. Що з цього приводу говориться в проекті закону?

У проекті закону передбачено заборону набуття іноземними особами та установами, що мають в уставному капіталі понад 10% іноземного капіталу, земель сільськогосподарського призначення. У разі набуття такими особами чи установами земель сільськогосподарського призначення вони повинні бути відчужені протягом року.

Щодо концентрації великих масивів сіль-

ськогосподарських земель в одних руках, то проектом передбачено граничний розмір набуття цих земель до 2100 га.

Як вплине зняття мораторію на продаж землі на ціни на сільськогосподарську продукцію?

Питання актуальне, адже навіть сьогодні в структурі собівартості сільськогосподарської продукції орендна плата займає біля 10%. Цифра не маленька. Але, якщо говорити про кінцеву ціну на цю продукцію, за якою споживачі її купують, то ця ціна формується не стільки самими сільськогосподарськими виробниками,

скільки перекупщиками та посередниками, які при перепродажу сільськогосподарської продукції отримують прибутку в декілька разів більше, ніж самі виробники. Таким чином, після впровадження земельного ринку держава забезпечить активну внутрішню політику щодо регламентації процесу реалізації сільськогосподарської продукції. Окрім цього, після запровадження можливості застави землі, сільськогосподарські виробники отримають змогу залучати кредитні ресурси на оновлення матеріально-технічної бази, здійснення інновацій, що, в свою чергу, призведе до збільшення валового виробництва та зменшення собівартості.

Як Ви вважаєте, чи значно зросте ціна землі після прийняття закону «Про ринок земель»?

Існують різні думки фахівців щодо цього питання. Так, деякі вважають, що ціна за гектар може скласти 25 тис. дол., оскільки сьогодні є незадоволений попит на сільськогосподарські землі, а інші вважають, що не більше 2000 дол., оскільки, звичайні селяни не мають коштів для придбання земель навіть за нормативною

оцінкою, а «грошові мішки» свідомо занижуватимуть ціну. За досвідом зарубіжних країн, ціни на землю після введення можливості їх продажу зростали до 30%. Особисто моя думка, що після прийняття даного закону значної активізації купівлі-продажу землі не відбудеться і росту цін спостерігатися не буде, оскільки більшість земельних ділянок сьогодні перебувають в оренді і не можуть бути продані до кінця дії договору оренди, ще певна кількість селян хочуть самостійно обробляти землю, решта будуть очікувати «кращого моменту». І тільки через деякий час, коли люди звикнуть до ринку, і якщо побачать, що їх дійсно ніхто не хоче обдурити, то цей процес активізується. І якщо на той час знайдуться платоспроможні покупці землі, то ціни дійсно зростуть.

Чи враховується якість землі при визначенні її ціни?

У даному законопроекті стосовно цього питання не говориться нічого. Але при проведенні еко-

номічної оцінки в період з 1976 по 1988 роки враховувався так званий бал ґрунту – показник, який відображає якість землі за певними агрохімічними властивостями. Результати цієї економічної оцінки лягли в основу визначення нормативної грошової оцінки в 1995 році. При визначенні експертної оцінки, звичайно, експерт-оцінювач повинен врахувати не тільки якість (родючість) землі, а й інші фактори, наприклад, місцезнаходження, фізичні характеристики, функціональне використання прилеглої території та багато інших факторів, що можуть впливати на ціну землі.

Що в даному проекті закону є недоопрацьованим?

Наприклад, на даний момент, соціальний захист молоді, що проживає у сільській місцевості, регламентується Законом України № 400-III від 17 жовтня 1990 року «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» та Законом України № 2998-III від 5 лютого 1993 року «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні».

Відповідно до змісту ст.8 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» держава повинна підтримувати та розвивати підприємницьку ініціативу та діяльність молоді. Зокрема, «державна сприяє створенню молодіжних бізнес-центрів, бізнес-інкубаторів для реалізації програм підготовки молоді до підприємницької діяльності, надання інформаційних та консультативних послуг. З цією метою розробляється та реалізується система заходів підтримки підприємництва молоді, включаючи довгострокове пільгове кредитування, забезпечення виробничими приміщеннями, страхування комерційного ризику тощо. Органи місцевого самоврядування можуть встановлювати за рахунок коштів, що надходять до місцевого бюджету, пільгову плату за реєстрацію підприємств, створених молодими громадянами та молодіжними громадськими організаціями».

З огляду на вищевикладене, слід перейти від слова до діла, передбачити порядок надання пільгового державного кредитування для купівлі землі молодим особам, що отримали вищу освіту та бажають жити та працювати у сільській місцевості, створити фермерське господарство тощо.

На завершення хочу відмітити, що можливість купівлі-продажу землі здатна реанімувати українську економіку, створити гарний інвестиційний клімат та надати нові перспективи для розвитку підприємництва. Це відбудеться за умови існування земельного кадастру та створення можливості для господарювання молодим людям – вихідцям з сільської місцевості.

І нині існують нормативні акти, що надають молоді хорошу перспективу. Проте, необхідно врахувати попередній досвід, зробити ревізію програм розвитку села, сконцентрувати увагу на реальних діях щодо ініціювання підприємництва у сільській місцевості, підтримати аграрну освіту.

круглий стіл

Триває обговорення земельної реформи

5 та 18 серпня 2011 року в Сумському НАУ були проведені круглі столи «Ринок сільськогосподарських земель в Україні» за участю представників головного управління земельних ресурсів, керівників сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств, власників земельних паїв (часток), науково-педагогічних працівників СНАУ.

За словами в.о. ректора СНАУ Володимира Ладики, це питання наразі є одним з найактуальніших та найгостріших, і його обговорення викликає жваві дискусії. Прийняття закону «Про ринок земель» дасть можливість з часом встановити реальну ринкову вартість землі у процесі її купівлі-продажу, підвищити інвестиційну привабливість сільського господарства і, як наслідок – збільшити кількість робочих місць на селі та сприяти загальному розвитку сільських територій.

Разом з тим, існує безліч питань та незрозумілих людям моментів. Тож на круглих столах в СНАУ підіймалися саме такі питання.

Керівник центру стратегічних досліджень АПК СНАУ Олександр Маслак виступив з доповіддю про те, які ж існують передумови запровадження ринку сільськогосподарських земель в Україні.

Консультант з правових питань лабораторії практичного права юридичного факультету СНАУ Дмитро Сіткін, асистент кафедри землевпорядкування та кадастру СНАУ Леся Дмитренко, а також доцент кафедри землевпорядкування та кадастру СНАУ Юрій Скляр надали правову характеристику проекту Закону України «Про ринок земель».

«Ціна землі як основа функціонування земельного ринку» – це важливе питання підняло у своєму виступі доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки СНАУ Ольга Ковальова.

Активну участь в обговоренні взяли Тетяна Фотіна, проректор з наукової роботи СНАУ; Олексій Пасько, директор Сумського відділення Українського державного фонду підтримки фермерських господарств; Володимир Грек, голова асоціації фермерських господарств; Михайло Махитка, голова фермерського господарства «Перемога» (Сумський р-н); Юрій Мисенко, голова фермерського господарства «Мисенко Ю.О.» (Сумський р-н); Володимир Гончаренко, голова фермерського господарства «Гончаренко В.І.» (Сумський р-н); Борис Білковський, голова фермерського господарства «Відродження» (Охтирський р-н).

Чи потрібно вводити ринок земель сільськогосподарського призначення і коли Україна буде готова до такого кроку? Яким повинен бути ринок землі для залучення інвестицій та розвитку аграрного виробництва? Законодавчі пропозиції і їх можливий вплив на суб'єктів земельного ринку. Роль держави на ринку земель – оптимальний баланс між регулюванням та участю. На ці та інші питання учасники намагалися знайти відповіді.

За результатами круглих столів підготовлені та надіслані до Міністерства аграрної політики та продовольства України пропозиції щодо законопроекту «Про ринок земель».

Олена Мовчан

професійне свято

14 серпня – День будівельника

Це професійне свято працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів України. Уперше воно відзначалося в СРСР 12 серпня 1956 року. У незалежній Україні день будівельника відзначається щорічно у другу неділю серпня згідно з указом президента. Професія будівельника здавна була овіяна народною шаную та великою позитивною силою. Адже ті, хто будує житло, лікарні, офіси, торговельні центри, дитячі майданчики, дарують нам радість споглядання, розкіш домашнього затишку і побутового комфорту. Будівельна практика діяльність – реальний внесок в оновлення міст, селищ і сіл нашої країни, коли будуються нові об'єкти освіти, охорони здоров'я, унікальні спортивні споруди, відновлюються храми, пам'ятки історії й культури. Навіть за складних економічних умов будівельники шукають шляхи поліпшення своєї діяльності, конкурентоздатності будівельної продукції, зростання авторитету професії будівельника.

Шановні будівельники! Широко вітаємо вас із професійним святом! Ви обрали дуже складну, але водночас надзвичайно важливу професію, адже будівельна галузь є одним з головних індикаторів розвитку і стабільності економіки країни. Зичимо вам здоров'я, успіхів і натхнення, благополуччя вашим сім'ям. Нехай ваша праця приносить вам радість і достаток, людям – затишок зручних осель, а Україні – процвітання.

інновації

Якою має бути сучасна лекція?

класика завжди актуальна, але без нововведень неможливий прогрес, чи не так?

Оскільки серед нас, кіркляндистів, є чимало аспірантів (а також декілька кандидатів наук) і викладачів ВНЗ, то я вирішив, що багатьом з наших стипендіатів точно буде цікаво дізнатися про сучасні методики викладання в SGGW — Варшавському Університеті Природничих Наук, в якому я проводжу своє дослідження. Впевнений, що описані в даній статті методики будуть цікаві не лише викладачам (як теперішнім, так і майбутнім) але й тим, хто часто проводить тренінги та консультації.

Обравши дві методики, які найбільше мене зацікавили, я почну з предмету пані Олександри Хлібницької (Aleksandra Chlebicka) - E-commerce (електронна комерція).

На першій лекції пані Олександра дала нам лист із темами й датами всіх лекцій курсу, і ми мали обрати кожен по одній темі (або з кимось у парі) і підготувати доклад. Починаючи з наступної лекції, всі заняття відбувалися так: пані Ганна починає заняття презентацією за темою лекції, наприклад — «E-Government», котра триває близько 30 хвилин. Після презентації можна ставити питання, пані Ганна запитує, чи всі зрозуміли матеріал

презентації. Потім свою презентацію представляє один зі студентів або команда з інших студентів (іноді така команда робить одну загальну презентацію, іноді — кожен із них робить свою коротку презентацію, котрі доповнюють одна одну). Студенти також представляють теоретичний матеріал за темами лекції і на додаток, як правило, — конкретний приклад, взятий із досвіду своєї країни (наш група міжнародна, в неї входять в основному студенти ERASMUSa). 30 хвилин, що залишилися, відводяться для постановки питань і дискусії відносно всіх матеріалів, які були представлені від час лекції.

Дуже популярні у наших студентів також лекції мого наукового керівника — доктора Маріуша Мачейчака (Mariusz Maciejczak). І хоча студенти відмічають, що вимоги у нього дещо вищі, аніж у інших викладачів, вони ходять на лекції доктора Маріуша з великим задоволенням і намагаються не пропускати занять. Я в цьому семестрі відвідую два предмети пана Маріуша — «Supply chain management» та «Principles of Management».

Доктор Мачейчак завжди починає свої заняття із запитання: чи всі виконали домашнє завдання і чи все було зрозуміло при його виконанні. Якщо хтось зі студентів не зрозумів чогось із матеріалу минулого уроку або не зрозумів, як зробити домашнє завдання, доктор Мачейчак просить інших студентів пояснити своїм колегам технологію виконання завдання. Тут важливо відмітити, що презентації

всіх лекцій можна знайти на персональному сайті лектора, а також можна знайти додаткову літературу і посилання на корисні інтернет-ресурси, котрі можуть бути використані при виконанні домашнього завдання або ж як джерело теоретичної інформації і цифрових даних для проведення наукового дослідження або дослідницького проекту.

Якщо ж студенти запевняють, що зрозуміли увесь матеріал і виконали домашнє завдання, пан Маріуш просто просить когось коротко пояснити суть минулого заняття — на мій погляд, це чудовий спосіб перевірити, як студенти засвоїли пройдений на минулому занятті матеріал, а ще такий підхід змушує студентів замис-

Стипендіальна програма ім. Лейна Кіркланда є довгостроковим проектом польсько-американського фонду свободи (ПАФС), започаткованим у 2000 році. З 2001 року адміністратором програми є Комісія Фулбрайта у Варшаві. Додаткову інформацію про ПАФС та його програми можна знайти в Інтернеті: <http://www.pafw.pl>

Головною метою програми Кіркланда є поширення досвіду Польщі в галузі суспільно-політичних та економічних перетворень. Програма реалізується в рамках розрахованого на два семестри курсу навчання у вищих навчальних закладах Польщі, а також 2-4-тижневих професійних стажувань у державних та приватних установах і організаціях.

СПЕЦІАЛЬНОСТІ: економіка та менеджмент, державне управління (органи державної влади та самоврядування), адміністрування бізнесу, право, суспільні науки, політологія.

Слухачі програми називають себе кіркляндистами.

литися, перш ніж байдуже відповісти «так». Потім йде презентація із викладенням нового матеріалу (близько 30 хвилин), після якої йде якесь творче завдання для студентів на закріплення нового матеріалу: студенти діляться, як правило, на 3 групи, протягом 20 хвилин вирішують економічну задачу або знаходять рішення якоїсь економічної проблеми, потім представляють результати своєї роботи у вигляді міні-презентації, як правило, біля дошки. Презентації займають близько 10-20 хвилин. Решта часу заняття присвячені обговоренню (дискусії) представлених групами результатів і всього пройденого за час заняття матеріалу. Перед завершенням лекції доктор Мачейчак пояснює домашнє завдання, яке найчастіше є творчим, а також запитує кожного студента, що нового він виніс зі щойно пройденого заняття.

Втім, не всі лекції мого наукового керівника відбуваються за цим алгоритмом — студенти завжди готові до несподіваних сюрпризів. Нещодавно пан Маріуш в рамках предмету «Supply chain management» провів лекцію, ціл-

ком оснований на конференції, яка щойно відбулася на тему шляхів розвитку логістики в Євросоюзі.

А, скажімо, минула лекція з предмету «Principles of Management» викликала шквал інтересів і в наших студентів — ще б пак, адже викладач запропонував нам самим розробити методику проведення наступної лекції, тема якої «Особливості менеджменту в різноманітних культурах»! І не просто придумати, якою має бути лекція, а намагатися зробити її настільки інноваційною, наскільки це можливо — адже ми не тільки виконували чергове творче завдання пана Маріуша, а закріпили матеріал минулої лекції, тема якої — «Інновації». Під час виконання завдання ми також закріпили популярну в сучасному менеджменті технологію «Мізькового штурму», котра фігурувала в контексті минулої лекції. Підігрівала наш інтерес і велика коробка цукерок, запропонована в якості нагороди тій команді, котра запропонує найбільш цікавий та ефективний з точки зору засвоєного наукового матеріалу сценарій проведення заняття. Пан Маріуш пообіцяв, що обов'язково використає наші ідеї при підготовці наступної лекції. Гадаю, не варто нагадувати, що всі ми тепер нетерпляче очікуємо на цю лекцію!

Зауважу, що в особистих розмовах пан Маріуш охоче розповів мені, як він розробляв свою методику викладання, а також поділився теоретичним матеріалом, на який він спирався при розробці цієї методики. Особливо він відмітив статтю американського професора М а з у р а : (http://www.laspau.harvard.edu/idia/mecsup/readings/Eric_Mazur/Mazur_52364.pdf), (польською мовою ця стаття також доступна: <http://zajaczkowski.org/2009/02/02/czy-wyklad-to-archaizm/>), і порекомендував методичне видання: „Szuka prowadzenia wyk adyw i lekcji” (<http://media.wydawnictwowam.com/pdf/2049.pdf>). А ось тут цікава стаття про ефективність різноманітних освітніх методів: <http://www.up.krakow.pl/ktime/ref2009/blasiak.pdf>.

Кирило Захаров, аспірант CHAY

Дуже сподіваємося, що матеріал, викладений в цій статті, принесе комусь практичну користь або просто стане джерелом натхнення при розробці своїх власних унікальних методик проведення лекцій або тренінгів. Будь ласка, якщо вас зацікавила дана тематика, дайте знати редакторам «Вісника», і ми із задоволенням підготуємо подальші публікації на цю тему для вас!

громадські організації

Профком працює для тебе

Сьогодні профком студентів та аспірантів Сумського НАУ — міцна та впливова молодіжна організація. Славний він і кількістю якісно організованих свят та конкурсів, й участю команд профспілки у заходах міста та області. У колективі профкому кожен відповідає за свій напрям роботи, що дозволяє паралельно проводити інтелектуальні ігри, спортивні змагання, культурно-розважальні заходи. Налагоджена співпраця з громадськими організаціями: «Студентська республіка», «Студентське братство Сумщини», «Віра прожект», «Молоді регіони», «Фрі» та інші. Серед масових заходів профкому можна виокремити такі: «Містер CHAY», «Міс CHAY», «Вечори відпочинку СТИЛІГІ», «Змагання з армреслінгу», «Турнір з футболу на кубок профкому», «Поцілунок по-сумськи», «Кохання врятує світ», «Шіканемо» та інші. Кожний захід супроводжується присутністю поважних гостей та підтримкою друзів-спонсорів: «Київ універмаг», «ТАС-страхова група», «Благовіст», «Еліт фото», «Приват Банк», що залюбки співпрацюють з керівництвом профкому та підтримують молодіжні ініціативи. Постійними гостями заходів профкому є Сумські засоби масової інформації: «Академ TV», «Візіон», «Панорама», «Ваш Шанс» і, безумовно, «Вісник CHAY».

Одним з напрямів діяльності профкому є оздоровлення активної профспілкової молоді на пільгових умовах. Ось й цього літа на відпочинок до Чорного моря вирушили кращі члени профспілкової організації. Всього ж влітку було оздоровлено 25 студентів CHAY.

Барішева Катерина, голова профкому, про організацію літнього відпочинку: «Ми працюємо в університеті від імені й для студентів і аспірантів, тому літній період не можемо залишити без уваги, організуємо різного плану відпочинку: оздоровлення на Чорному морі, туристичні походи, беремо участь у байдаркових сплавах. Молодіжний спортивно-оздоровчий центр «Космос», куди вже другий рік профком відправляє лідерів профспілкового руху на оздоровлення, є екологічно чистим та привабливим для молоді. А головне, що відпочинок там усім до вподоби!»

Запитую пересічних платників профкомівських внесків Сумського НАУ, яким цього рік пощастило з півтійкою: «Які враження у тебе від відпочинку на морі?»

Пчеляна Наталія, активістка CHAY, співачка: «Мені дуже сподобалася поїздка! І час був вибраний вдало. Я в цьому році вперше отримала путівку й вдячна активу профкому за таку можливість. Відпочинок був яскравим, програма насиченою, а море — просто супер! Я маю безліч гарних фотографій, які неодмінно покажу друзям!»

Гордієнко Євгенія, студентка: «Я оздоровлююся за клопотанням профкому студентів та аспірантів на Чорному морі вже другий рік. Все просто: написала спеціальну заяву на ім'я голови профкому, додала довідку про хворобу, і після засідання профкому отримала путівку. Як і в минулому році, відпочинок був чудовим, зовсім не хотілося повертатися! Гарне харчування, увечері прекрасна розважальна програма, дискотеки. А ще — нові знайомства!»

Плавинська Світлана, аспірантка CHAY: «Вже кілька років поспіль я помічаю на інформаційних стендах університету оголошення різних заходів, організаторами та спонсорами яких є профком студентів та аспірантів CHAY. Влітку цього року я вперше мала чудову нагоду переконатися у тому, що профком дійсно працює на користь студентів та аспірантів, тобто виконує свої обов'язки за прямим призначенням. Відпочивши на морі за пільговою путівкою, яку запропонували мені у відділі профкому, я отримала чимало гарних вражень та позитивний настрій на цілий рік»

Зі студентами та аспірантами спілкувалася Уляна Зимна

професійне свято

14 серпня - День працівників ветмедцини

Відзначивши вагомий внесок працівників ветеринарної медицини у забезпечення ветеринарного і епізоотичного благополуччя, ветеринарно-санітарної безпеки продуктів тваринництва та охорони навколишнього середовища і підтримавши ініціативу Міністерства аграрної політики України, Президент Указом № 1035/2001 від 01.11.2001 встановив в Україні професійне свято - День працівників ветеринарної медицини, який відзначається щорічно у другу неділю серпня.

Складність і багатогранність завдань сучасної ветеринарії полягає в необхідності захисту тварин від різних хвороб. Сумлінне виконання професійних обов'язків: забезпечення профілактики, діагностики та лікування сільськогосподарських

тварин, гарантії якості та безпеки агропромислової продукції дають всім нам, пересічним українцям, змогу відчувати себе у безпеці, споживаючи їжу.

Шановні викладачі, співробітники та студенти факультету ветеринарної медицини! Нехай благословенними будуть ваші дороги, нехай завжди супроводжують успіхи, радують друзі, колеги, надихають нові справи, окриляє любов, зігріває родинне тепло! Нехай кожна мить життя радує своєю неповторністю. Хай усе добре, зроблене з душею і натхненням, повертається до вас сторицею. Бажаємо вам, вашим рідним і близьким міцного здоров'я, щастя, прихильності долі, миру і процвітання, успіхів у здійсненні намічених планів!

цікаво

Вчитися з користю для кар'єри і з задоволенням для себе

Коло студентів постійно розширюється. Головна причина в тому, що сучасне життя швидко змінюється, внаслідок чого до навчання в тій чи іншій формі залучаються все більше людей. Людина XXI століття повинна бути готовою неодноразово змінювати не тільки місце роботи, але навіть і сферу діяльності. Життя змушує вчитися, доучуватися, переучуватися. Недоучкам залишається все менше шансів. У наші дні помітно зростає число людей, які здобувають другу, а то, дивись, і третю освіту. Ніколи раніше в Україні не було так багато студентів. Умови навчання багатьох з них аж ніяк не комфортні: доводиться не тільки вчитися, а й заробляти на життя. Часу постійно не вистає. Що ж робити? Мені здається, гідний вихід один - вчитися більш толково, тобто взяти на озброєння раціональні методи навчання, що дозволяють економити час, сили, та й гроші.

Навіщо я вчуся?

Питання це не таке вже просте, як може здатися. Звичайно, існують і прості відповіді: щоб отримати диплом; щоб мати відстрочку від призову в армію; батьки наполягали, щоб я вчився, всі наші хлопці вчать. Всі ці відповіді можуть бути правильними, але вони проходять повз головну мету навчання і вже ніяк не висчерплюють можливостей, які дає людині освіта. Мотиви й цілі навчання багатогранні, цілком можливо, деякі з них ви самі усвідомлюєте не до кінця. У цьому варто розібратися детальніше, оскільки, погодьтеся, нерозумно витрачати на навчання багато часу, сил і грошей, не зрозумівши толком, для чого це робиться.

Отже, цілі, яких люди сподіваються досягти за допомогою освіти, можуть бути дуже різними. Це - бажання добре підготуватися до життя, стати кваліфікованим, затребуваним фахівцем, зробити кар'єру, добре заробляти, зайняти престижне становище в суспільстві, реалізувати себе, самоствердитися, довести батькам, друзям, коханій людині, що ти все це можеш. Далі - отримати задоволення від навчання, розвинути свої здібності, краще зрозуміти себе і навколишній світ, впевнено відчувати себе в ньому, долучитися до світової науки і культури, займатися улюбленою справою, спілкуватися з цікавими людьми, створити гарну сім'ю і правильно виховати дітей. Ось така купа мала! Спробуємо розкласти все це по полицях.

Поличка перша: вчитися, щоб бути щасливим

Всі люди хочуть бути щасливими. А що потрібно людині для щастя? З цього приводу проводилися численні опитування в різні часи і в різних країнах. Чудово, що відповіді були загальною одні й ті ж, тільки значимість окремих умов щастя залежала від віку та місця проживання

опитуваних. З'ясувалося, що головні умови щастя - це:

- 1) здоров'я;
- 2) улюблена, високооплачувана робота;
- 3) благополучна сім'я, гарні діти;
- 4) кохання, дружба, повага оточуючих, гармонійні стосунки з собою і світом;
- 5) ненудне життя, наповнене боротьбою й перемогами, сильними враженнями, спілкуванням із значними, цікавими людьми.

Якщо придивитися до цих умов, неважко помітити - всі вони так чи інакше пов'язані з освітнім рівнем людини. Освіта безпосередньо впливає на отримання престижної роботи і зарплати, впевненість у собі, повагу колег і друзів, можливість активного, яскравого життя - тут питань немає. Я впевнена також, що успішне вирішення і багатьох особистих проблем (здоров'я, сім'я, виховання дітей, стосунки з людьми) залежить від того, наскільки освічена людина і, як наслідок, якою мірою вона розуміє себе, інших людей і навколишній світ. Адже жити в незрозумілому світі, напевно, незатишно і навіть страшно. Важко орієнтуватися, розуміти причини і наслідки подій. Куди пливати, чого чекати? Чи багато людей вважатимуть таку життя щасливим?

Тут доречно навести такий цікавий факт. Виявилось, що діти, народжені в сім'ях дипломованих фахівців, живуть на 6-7 років довше, ніж хлопчики і дівчатка малоосвічених батьків.

Поличка друга: вчитися, щоб стати особистістю

Чи не думаєте ви, що отримані в ході навчання знання, вміння, навички складаються в якесь сховище і лежать там собі спокійно, поки не знадобляться? На вашу дорогоцінну особистість запаси ці особливо не впливають: знання самі по собі, а ваш внутрішній, духовний світ - сам по собі. Якщо ви дійсно так вважаєте, це помилка. Саме слово «освіта» говорить про те, що в результаті навчання щось висвітлюється. Що ж саме? Утворюється людська особистість. Становлення особистості і є головною метою навчання.

Психологи вже давно прийшли до висновку, згідно з яким навчання - необхідний і основний спосіб психічного розвитку людини. Після того, як ви дізналися щось нове, розібралися в якомусь питанні, освоїли метод, оволоділи навичкою, ваша особистість стала вже іншою. Розум став більш відточеним, мислення ефективним, пам'ять тренуваною, уява багатшою. Звичайно, всі ці зміни відбуваються не так швидко, проте поступово, крок за кроком навчання неминуче ліпить з вас іншу людину. Ваші природні здібності й задатки розвиваються

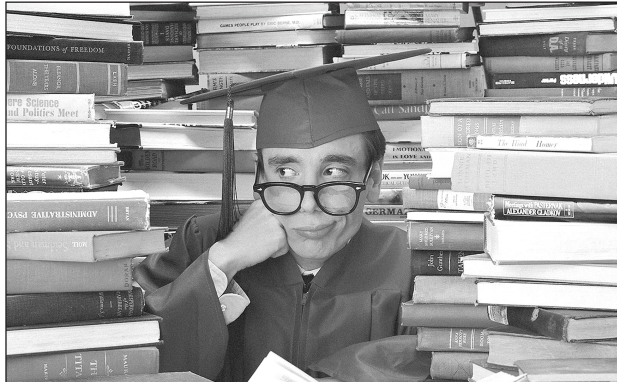
ся, удосконалюються, реалізуються в конкретних навичках і уміннях. Ви стаєте особистістю.

Для побудови особистості необхідно не тільки накопичувати багаж знань і умінь, але найважливіше - вчитися думати, знаходити й обробляти потрібну інформацію, виділяти в ній головне, вчитися писати і виступати.

Поличка третя: вчитися, щоб вирости в гарного фахівця

Випускники повинні готувати себе до жорсткої конкуренції. Такі часи! Роботодавець, природно, зацікавлений в хороших спеціалістах. А що таке сьогодні хороший спеціаліст?

Перш за все, він зобов'язаний ґрунтовно знати спеціальність, сферу своєї діяльності.

Якщо, приміром, це інженер - він повинен прискіпливо і детально розбиратися в тому виробництві, де працює. Крім того, треба знати, які підприємства в Україні та інших країнах виробляють подібну продукцію, які технології там використовують, яка кон'юнктура в даній галузі промисловості. Необхідно бути знайомим з сучасними тенденціями розвитку виробництва, знати, де ведуться відповідні науково-технічні розробки. Важливо мати інформацію про сьогодишніх і потенційних споживачів вашої продукції, про постачальників вихідних матеріалів. Для всього цього фахівець повинен володіти широким кругозором, уміти розшукувати й проаналізувати потрібну інформацію, знайти спільну мову з фахівцями інших областей. Дуже ціниться вміння фахівця встановлювати і підтримувати корисні ділові й дружні зв'язки. Гарний спеціаліст швидко орієнтується у зміні ситуації, відповідним чином пристосовується до цього. Він без боязні підходить до нових завдань, може запропонувати кілька варіантів рішення і вибрати з них оптимальне.

Наш герой готовий вчитися далі, в його арсе-

налі навички раціонального навчання. Він добре знайомий з комп'ютером та англійською мовою. Ви можете подумати: «А хіба я можу стати таким?» Заявляємо категорично: такою може стати кожна нормальна людина. Питання лише в тому, скільки праці доведеться на це покласти.

Поличка четверта: освіта - інвестиції в самого себе

Ви вступаєте в життя з деяким початковим капіталом, який був накопичений за роки навчання. Капітал цей складають: 1) знання, 2) вміння, 3) інтелектуальний потенціал. Перше й друге пояснює не вимагають. А що стосується інтелектуального потенціалу, то це ваша здатність вирішувати завдання. Вони можуть бути найрізноманітнішими - і науковими, і

технічними, і виробничими, і комерційними, і побутовими, і суто особистими. Успіх у вирішенні завдань залежить від того, наскільки тренуване ваше мислення, пам'ять, уява, воля та інші корисні якості.

Ось на цей саме капітал ви й будете жити, витрачаючи або напрацьовуючи його. Такий капітал - спосіб самозахисту у житті, чим він ґрунтовніший, тим впевненіше почувається його власник. Погодьтеся, нерозумно ж добровільно відмовлятися від такого капіталу або намагатися збити його трохи менше. Можна сказати, що освіта - інвестиції в самого себе, причому це найбільш вигідне вкладення.

Давайте подивимося на тренування спортсмена, який готується до важливих змагань. Якщо він накачає відповідні м'язи, опанує техніку, працює впевненість у собі і настрій на перемогу, успіх до нього обов'язково прийде. У нашому випадку навчання - це тренування, а змагання - просто ваше життя. Подумайте над цією аналогією. Чи варто ухилятися від тренувань?

Гарна освіта високо оплачується. Майже все, про що говорилось вище, належить до практичних цілей освіти. Було б неправильно зовсім забути про цілі більш піднесені. Вони пов'язані з романтикою пізнання таємниць природи, наукових відкриттів, чудових винаходів. Крім того, всі ми громадяни своєї країни. Чим більше в країні високоосвічених особистостей, тим вище інтелектуальний потенціал народу. На закінчення хочу сказати наступне: зрештою ви самі повинні вирішити, навіщо вчитися. Мое завдання - підштовхнути вас до роздумів на цю тему.

Лариса Самсоненко

корисні поради

Під лежачий камінь вода не тече

Небагато студентів протягом навчання в університеті замислюються над тим, що будуть робити далі. Більшість починає думати ближче до четвертого курсу і часто розуміє, що університетські роки були використані не так ефективно, як це могло б бути.

Наприкінці четвертого курсу студенти часто опиняються в ситуації, коли від них вимагають певного професійного досвіду, і це здається величезною несправедливістю. Чи є вихід з цього тупику? Як використати університетські роки, щоб бути «на коні» при зустрічі з потенційним роботодавцем? Давайте спробуємо розібратись...

На початку кожного навчального року

Напишіть оновлену версію власного резюме, щоб отримати конструктивні зауваження та врахувати їх;

Порівнюючи власне резюме з картинкою ідеального кандидата у сфері Ваших інтересів, сплануйте, який досвід Ви хочете отримати протягом року;

Приєднайтесь до професійних асоціацій у сфері Ваших інтересів та здобуйте корисні контакти;

Знайдіть студентську організацію у сфері Ваших інтересів та приєднайтесь до неї;

Підпишіться та читайте журнали професійного спрямування.

Перший курс

Протестуйте себе. Дізнайтесь, що Вам більше подобається робити, від

чого Ви отримуєте задоволення, які напрямки більше Вам підходять. Для цього можна використати тести в інтернеті або завітати до нашого університетського психолога;

Дізнайтесь більше про тенденції ринку праці та можливі шляхи Вашого професійного розвитку. Для цього можна використати інформацію нашого студентського бюро з працевлаштування або придивитися аналітичні матеріали найкращих рекрутингових компаній;

Створіть окремих файлів, куди запишіть всі плани та події у Вашому професійному житті на найближчі чотири роки;

Визначте для себе мінімум чотири професійні якості, яких вимагають потенційні роботодавці, та сплануйте, як Ви будете розвивати ці якості;

Відвідайте тренінг з написання резюме та інші тренінги такого типу. Подібні тренінги проводять різні організації. У будь-якому разі, завжди можна знайти багато цікавих матеріалів в Інтернеті;

Напишіть своє перше резюме.

Навіть, якщо в ньому буде більше білих плям, це дуже корисна справа. Вона допоможе Вам зрозуміти свої недоліки та почати над ними працювати;

Відвідайте Дні кар'єри та Ярмарки вакансій, що постійно діють в СНАУ, збирайте інформацію про можливі шляхи професійного розвитку, потенційних роботодавців та вимоги

до успішних кандидатів;

Не забувайте приділяти достатню увагу академічному напрямку. Розвивайте теоретичні та практичні знання;

Приєднайтесь до студентської організації, робота в якій допоможе Вам розвинути необхідні професійні навички;

Збирайте інформацію про стажування, літні університети, програми, проекти;

Подумайте про волонтерську діяльність, яка допоможе здобути професійний досвід та покращити Ваше резюме.

Другий курс

Проаналізуйте прогрес у розвитку професійних якостей, які були визначені Вами раніше;

Намагайтесь здобути лідерські позиції у студентських організаціях, до яких Ви приєднались;

Збирайте рекомендаційні листи від професорів, лідерів організацій та роботодавців.

Третій курс

Більш детально визначте професійні напрямки, у яких Ви хочете розвиватися;

Спробуйте пройти декілька тренувальних інтерв'ю;

Проаналізуйте прогрес у розвитку професійних якостей, які були визначені Вами раніше;

Попрацюйте на лідерських позиціях у студентських/волонтерських організаціях. Нагадаємо, що в СНАУ широко розвинене студентське самоврядування;

Якщо Ви думаєте про магістерську програму, починайте збирати інформацію про наукові школи, програми, іспити та вимоги до кандидатів.

Четвертий курс

Складіть список роботодавців, які Вас цікавлять, з повною контактною інформацією, позиціями, вимогами та іншою інформацією, яка є важливою для Вас;

Проведіть дослідження зарплат, щоб сформувати реалістичні очікування;

Напишіть нову версію резюме та мотиваційного листа, які буде легко адаптувати під різні посади та компанії;

Заповніть аплікаційні форми або надішліть Ваші резюме;

Слідкуйте за кожною заповненою аплікаційною формою - будьте активними та не чекайте два місяці, поки Вам передзвонять;

Успішно пройдіть інтерв'ю та розпочинайте Вашу професійну діяльність;

Подумайте про вашу подальшу долю щодо праці або навчання в магістратурі;

Можливо, вас зацікавить можливість отримання другої вищої освіти в СНАУ.

Якщо будете дотримуватися цих рекомендацій, то до **п'ятого курсу** вже станете цінним кадром, і хедхантери розпочнуть пошування на Вас. Тож Ваша справа - обрати найкраще!

Дорогі студенти, як сказала одного разу одна дуже розумна людина, якщо хочеш узяти владу над всіма, віддай владу над собою розуму! Багатьма ви керуватимете, якщо розум керуватиме вами! Не забувайте цих слів і згадуйте їх особливо тоді, коли вам буде найскладніше в навчанні. Знання - це, звичайно, дуже добре, особливо, якщо це практичні знання. І якщо вам завдяки перебуванню в СНАУ вдалося дізнатися багато чого, вчіться ще більшому, не хейтуйте тим, щоб навчитися жити. Отже бажано вам насамперед безмежного знання самого життя!

Матеріал підготувала
Лариса Самсоненко

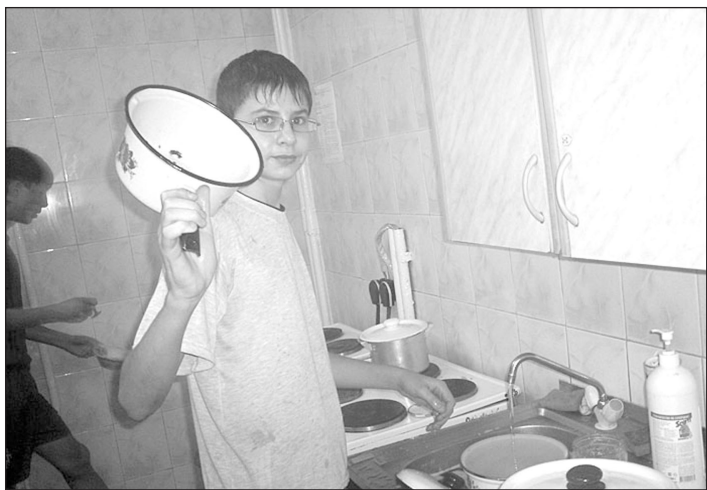
студентський побут

Гуртожиток: виживають сильні!

Часи романтики, турпоходів, освоєння цілини, будівництва БАМу і пісень під гітару біля нічного багаття, на жаль, безповоротно пішли в минуле. І гуртожиток в очах сучасних студентів - це вже не обов'язковий і гуртуючий фактор студентства, а більшою мірою пережиток недавнього соціалістичного минулого. Загальні зручності і опівнічні крики сусідів мало кому сподобаються в наш час тотального індивідуалізму. Мало того, сучасний студент часто змушений працювати, щоб оплатити навчання і забезпечити себе самого, і жити за розкладом гуртожитку для нього не уявляється можливим...

Тому більшість студентів намагається підшукати куточок позатишніше, де можна самому бути господарем. Але дізнатися, що таке студентська воляниця, можна тільки в «общаці» і ніде, крім неї. До того ж, гуртожиток, крім всіх своїх недоліків, має масу переваг, які допомагають молоді пристосуватися до нового дорослого життя.

Життя у колі абсолютно чужих людей може навчити багатьом речам. Якщо раніше ви спіл-

кувалися в основному з однокласниками, родичами і близькими друзями, то відтепер вам треба контактувати з абсолютно незнайомими і часом не дуже приємними людьми. Таке вміння може дуже стати в нагоді у майбутньому. Общага може зробити вас справжнім дипломатом. Спробуйте втихомирити свого сусіда, який сьогодні, нарешті закривши сесію, поставив на вуха весь гуртожиток, та так, щоб його не образити, бо зі старшими сваритися не добре, вони часом розповідають дуже потрібні і цікаві речі!

Ну і крім усього іншого, життя в гуртожитку дуже сприяє розвитку уяви та винахідливості.

Після кількох років проживання у гуртожитку ви навчитеся не тільки варити пельмені і смажити картоплю з ячменю, а й замахнетеся на кашу з сокири. А зі жменьки макаронів швидко приготування сфабрикувати романтичну вечерю? Та легко! Пройдемося по сусідах, що там у нас є...

Не буде й інформаційного голоду. Навіть якщо ви опинитеся в такій дірці, де немає інтернету, телевізора і навіть радіо, ви завжди будете знати де, що й як. Тому що студентська пошта - вона як циганська або солдатська, тільки швидша. А цікавий журнальчик або газетку, яку купив

один студент, за день прочитає сто двадцять. І на додаток до всього, ви ніколи більше не забудете привітати своїх батьків з професійним святом, бо студенти в общаці святкують навіть день радіо.

Не варто вірити тому, хто говорить, мовляв, в гуртожитку неможливо вчитися, тому що, швидше за все, вони - просто лобуряки. Зовсім навпаки: гуртожиток дає всі можливості для навчання. Будь-який навчальний матеріал завжди буде до ваших послуг, будь-якіспекти і рішення лабораторних та курсових робіт. Не варто забувати й про старших товаришів, які завжди підтримають слушною порадою. Якщо ж вам терміново потрібно підготуватися до іспиту, а сусіди по кімнаті вирішили влаштувати капусник, завжди знайдеться рідна душа, яка на годину дасть вам притулок. Найчастіше друзі з гуртожитку залишаються на все життя.

Само собою зрозуміло, що вижити в гуртожитку відразу після батьківського піклування нелегко. Доводиться самому обслуговувати себе, привчатися до самодисципліни. Вітає

тільки те, що адаптація проходить порівняно недовго. І через якихось пару місяців вже по приколу буде зависнути з друзями під гітарку. І ніякий пафос дорогих клубів та ресторанів більше не зможе зрівнятися в ваших очах з бурхливими веселощами в колі близьких друзів або спокійним чаюванням і розмовами «за життя» вечорами.

Уміння, які знадобляться

Стільки ще крилатих фраз можна пригадати про цей «студентський будиночок», про нього й поговоримо! Умови

завичай там не райські. Закон Дарвіна - виживають сильні! А тому, якщо студент хоче дожити до моменту присвоєння почесного звання «дипломований фахівець», йому слід оволодіти цілою низкою умінь і навичок виживання в цих умовах. Але треба відмітити, що одним умінням студенти володіють природно: перетворювати будь-яке місце, де вони поселяються, в гуртожиток!

Отже:

Поступили, 1 курс - валізи розпаковані... Добре, якщо так. Чомусь, як показує практика, кількість речей, які хочеться вивезти з будинку, катастрофічно незрівнянно більше місця, куди потім все це можна буде засунути, а тому...

Уміння перше: навчитися розташовувати якомога більше речей на якнайменшому просторі. І не втрачати свідомість, коли побачиш, що твої труси лежать уперемішку зі шкарпетками сусіда.

Уміння друге: варимо кашу з сокири. Як там в казці - по засіках поскреби, по коморах помети. У справжньому гуртожитку це просто: пробігся по сусідах - там цибулиною, там бароболою розжився, де хлібця підкинули - ось ніби і обід пристойний вийшов! На квартирі складніше - якщо тільки ти не налагодив дружні стосунки з бабусею - божою кульбобкою, у якій винаймаєш житло. А зробити це інколи

складніше, ніж державні іспити скласти! У будь-якому випадку, незалежно від того, де студент живе, традиційною для нього їжею стають: локшина «Мівіна», магазинні пельмені і гречана каша з кетчупом і майонезом! Треба сказати, що ці продукти надовго виключаються з раціону студента після закінчення вишу...

Уміння третє: спати під п'яні крики сусідів по кімнаті: «Оу-оу-оу-йо-о батарейка-ааааааааа!» Це не для слабких нервів! Хто рятується подушками - ретельно закриваючи під них свої вуха, хто сподіється, а хтось ухвалює найбільш вірне рішення - плюнувши на все, приєднатися до співаючої компанії.

Уміння четверте: «Треба, треба умиватися зранку та ввечері». А що робити, якщо душ один на поверх або в найцікавіший момент (коли ти тільки намилив спину) відключають воду? Ось і уявіть собі цю картину - сидиш потім на парі - пітнієш і тихенько пінитися починаєш...

Уміння п'яте: культурно спроводити непроханих гостей. Практично у кожного є знайомі, які володіють фантастичною властивістю приходити невчасно і довго розмовляти ні про що. Ніби й людина непогана, і кривдити її не хочеться, але й терпіти це неможливо! Сценарій стандартний - граємо в «гарного і поганого». Не поліцейського, а сусіда». Отже - до мого сусіда прийшли гості, а ми тільки збиралися повечеряти. Я йду в дальній кут «тіпа вчитися», а сусід починає навмисно голосно розмовляти і сміятися з гостями. Я з кам'яним обличчям кличу його до себе і щось йому

кажу. Повертаючись до гостей, він пояснює, що у мене завтра семінар, і взагалі я не в настрої. І так декілька разів. Після цього (якщо гість ще не втік) робимо «контрольний удар». Я встаю і починаю скандалити, причому з сусідом. Але втікає чомусь гість! :)

Уміння шосте: гідно зустрічати гостей - це я про раптовий приїзд батьків. У нас це виглядає так: о 10-11 ранку лунає дзвоник: «Зустрічай мене!» і тут починається... Біганина по кімнатах і спроби хоч якось ушляхетнити студентське житло! Журнали типу «Cosmopolitan», диски з іграми - подалі, зошити і підручники - поближче - щоб в очі впали! Що ще? О! Пляшки! Акцизні марки!!!!

Можна ще довго розповідати, але краще я залишу можливість вам поділитися студентським досвідом. Дасть Бог, комусь та стане в нагоді!

Ненудного життя в новому навчальному році!

Лариса Самсоненко

гумор

Закони Мерфі для вишу

Щоб отримати залік, студент йде на все, навіть на заняття.

При навчанні є кілька прикмет, яким немає наукового пояснення. Ці закони універсальні і спрацюють в будь-якому виші. Вам ніколи не завадить їх знати.

Людина, яка списала, отримує оцінку вище від оцінки автора роботи. Звичайно вище на 1-2 бали. Таке відбувається ще зі школи, хоча дві роботи практично однакові.

Якщо ви думаєте, що вас не викличуть, то наступним відповідати будете ви. Сподіваюся, всім знайома ситуація, коли в групі ніхто не готовий, і всі мовчки про себе думають: «Тільки б не викликали!». І тут якраз називають ваше прізви-

ще. Можу сказати тільки одне: думайте в цей час про одного з товаришів, якого, на ваш погляд, повинні викликати. Думки все-таки матеріальні.

Як би важко вам зараз не було, через деякий час ви про це й не згадаєте. Скільки буває ситуацій, коли думаєш, що пора забирати документи з університету, а через деякий час все вирішується само собою. Тут вихід один - не паритися, а почати діяти.

Навіть якщо студент отримує бажану оцінку, через деякий час він все одно думає: «А можна було б більше поставити». Найцікавіше те, що спочатку людина шалено радіє своєму досягненню, а через деякий час починає шкодувати, що можна було б і краще...

посміхнись

Анекдот в тему

Оголошення в студентському гуртожитку: На цьому тижні очікуються перебої з гарячою і холодною водою. Переб'ються гуртожитки № 1 і 4.

- А ви знаєте, чим принципово відрізняється жіночий гуртожиток від чоловічого?

- У жіночому посуд мийть після обіду, а в чоловічому - перед.

Щоденник студента.

Понеділок. Залишилося 15 копійок. Дуже хочеться їсти.

Вівторок. Залишилося 5 копійок. Дуже хочеться їсти.

Середа. Грошей немає. Страшенно хочеться їсти...

Четвер. Отримав стипендію!!! Прийшов у гуртожиток. Далі не пам'ятаю...

П'ятниця. Не пам'ятаю.

Субота. Не пам'ятаю.

Неділя. Не пам'ятаю.

Понеділок. Залишилося 15 копійок. Дуже хочеться їсти...

Шотландець приїхав вчитися в англійський університет, де його поселили в одній кімнаті ще з двома студентами. Коли він прожив там з місяць, до нього приїхала мати, щоб віддати його:

- Ну і як тобі ці англійські студенти, Дональде?

- Мамо, вони такі жахливі, галасливі люди! Один всю ніч без перерви колотиться головою об стінку, а той, що праворуч від мене, кричить і кричить, і так щонаочі.

- Ой, Дональде, як же ти уживаєшся з цими жахливими галасливими англійцями?

- Мамо, я нічого не роблю. Я їх просто ігнорую. Сиджу тут собі всю ніч і, як завжди, граю на своїй волинці.

Зустрічаються два студенти з общаги.

- Ось недавно купив книгу кулінарних рецептів. Тільки нічого приготувати не можу. Жодного розумного рецепта.

- Чому?

- Розумієш, кожен рецепт починається словами: «ВІЗЬМИТЬ ЧИСТУ КАСТРУЛЮ ...»

поетична сторінка

Народ мій завжди буде!

Анатолій Бортняк
Омріяне пророцтво

*І забудеться срамотня
Давня година,
І оживе добра слава,
Слава України...
(Тарас Шевченко)*

Дай, Боже, щоб настала переміна!
У цьому ж - ні найменшого гріха,
На Україні буде Україна,
А не чиясь окраїна глуха.
Це так природно!
Так, здається, просто...
Чому ж таке не радує когось, -
Щоб генієм омріяне пророцтво
Урешті-решт усе-таки збулось?
Щоб, як і серце віщувало чуле,
Розвіялась неправда, мов зола,
Й недобра слава відійшла в минуле,
А добра у майбутнє перейшла.
Всміхнувся сам до себе: може,
вдасться
Не у химерних снах, а наяву
Й мені дожити до такого щастя,
Якого, мабуть, й не переживу...

Василь Симоненко

Де зараз ви, кати мого народу?
Де велич ваша, сила ваша де?
На ясні зорі і на тихі води
Вже чорна ваша злоба не впаде.

Народ росте, і множитья, і діє
Без ваших нагаїв і палаша.
Під сонцем вічності древніє й молодіє
Його жорстока й лагідна душа.

Народ мій є! Народ мій завжди буде!
Ніхто не перекреслить мій народ!
Пощезнуть всі перевертні й прибудути,
І орди завойовників-заброді!

Ви, байстрюки катів осатанілих,
Не забувайте, виродки, ніде:
Народ мій є! В його гарячих жилах
Козацька кров пульсує і гуде!

Я закоханий палко, без міри
у небачену вроду твою.
Все, що в серці натхненне і щире,
Я тобі віддаю.

Ти дала мені радісну вдачу,
кров гарячу пустила до жил.
Я без тебе нічого не значу,
Ніби птиця без крил.

Кожну хвилю у кожну днину
Гріє душу твоє ім'я
Ненаглядна, горда, єдина,
Україно моя.

захід

14 серпня колектив співробітників Сумського НАУ відвідав Міжрегіональний Мировіпільський ярмарок, що вже втретє відбувся на Красноспільщині.

Цьогоріч ярмарок значно розширив своє представництво. До Мировіпілья завітали підприємці Чернігівщини, Черкащини, Івано-Франківщини, Полтавщини, Київщини. До участі у святі ярмаркування долучилися й гості із сусідніх районів Російської Федерації – Суджанського, Беловодського, Грайворонського, Ракитянського та Краснояружського. Делегації представили свій промисловий потенціал та творчі колективи. Загалом у ярмарку взяли участь понад 140 суб'єктів господарювання.

Широкий асортимент хлібобулочних та кондитерських виробів, продовольчі

товари, сільсько-господарська продукція, сувеніри, одяг, взуття, посуда, меблі радували численних відвідувачів. Неабияким попитом користувалася також і продукція, вирощена та вироблена умільцями СНАУ: яблука й виноград, а також різноманітні овочі – морква, буряки, цибуля, баклажани, капуста, різноманітна зелень тощо. На «ура» розходилися й смачні пиріжки (хто куштував університетську випічку, завжди відзначають її неперевершений смак).

Як і завжди, на ярмарку лунала музика, співи у виконанні кращих творчих колективів Сумщини й сусідніх областей. Наші солісти Олена Левенець, Анастасія Сенченко та Олексій Алексєєв теж продемонстрували свої таланти, виконавши прекрасні українські пісні, чим зірвали шквал оплесків та викликали почуття законної гордості за свою країну та рідний університет.

Олена Мовчан

психологічні поради

Техніка удачі: спробуй!

Напевне, у вас були моменти, коли вам постійно щастило. У всьому цьому винна удача чи везіння, яке раптово приходить і також загалом йде. Для того, щоб хоч якось продовжити цей стан, народ накопичив цілу масу способів і ритуалів.

Наприклад: у ніч перед іспитом висунути залікову у вікно і крикнути три рази: «Халая, ловись!», не мити голову перед іспитом, не пити під час сесії «За здачу».

Нерозумно, звичайно, але, за чутками, - діє.

У кожному жарті є частка жарту. Виконавши будь-який з цих пасів, ви наділяєтеся особливою впевненістю в тому, що під час навчання (сесії, іспиту) все буде чудово. Це своєрідне передчуття майбутнього успіху, уявне програвання ситуації, в якій переможець - ви. Один ваш настрій - вже велика справа. Ви ще навіть не здогадуєтеся про те, на які чудеса він здатний. Навіть якщо удача, або по-студентськи - халая, - поняття абстрактне, вона все одно підпорядковується певним законам. Зрозумівши основні принципи, ви можете легко домогтися неймовірного везіння в будь-якій бажаній галузі, будь то університет, робота чи кохання. Адже існують люди, яким постійно щастить, чи, навпаки, постійні невдахи. А найцікавіше те, що перетворення з невдахи в переможця може відбутися дуже швидко.

Президент Гарвардського університету один раз прочитав доповідь на тему «Звичка до успіху». Він стверджує, що невисока успішність серед учнів пояснюється тим, що на самому початку їх шкільного життя їм дають мало завдань, з якими б вони повністю впоралися. Школяр, який жодного разу не переживав успіх спочатку, навряд чи зможе розвинути звичку до успіху в подальшому - тобто знайоме почуття впевненості, коли приступаєш до нового завдання.

Весь секрет - у настрої на успіх

Коли ви досягнете успіху в невеликих справах, то ваш душевний підйом і радість можна легко перенести на глобальні затії. Успіх сприяє успіху.

Головна ідея: починати з діла, в якому ви можете досягти успіху, поступово переходячи до більш складних. Необхідно знайти й виконати кілька простих справ, щодо яких ви будете майже 100% впевнені, що впораєтеся.

Приміром, у вас заліковий тиждень, і ваше завдання - все здати і отримати допуск до сесії. Почніть з того, що здайте викладачам на перевірку все, що ви їм завинили протягом семестру: реферати, курсові, наукові праці (якщо вони у вас є). Будь-яка закінчена дія - це крок на шляху до вашої мети. Якщо потрібно взяти у когось конспект, книги, купити швидкозшивач, роздрукувати, відксерокопіювати - дійте відразу!

На цьому етапі важливо переробити якомога більше і швидше простих справ і завершити їх успішно. Ви повинні увійти в азарт

корисної діяльності або просто роботи.

Якщо ви пропустили призначений час здачі кількох заліків (наприклад, через хворобу), то здайте спочатку найпростіші. Не бійтеся залишати складні справи на потім.

Після успішно виконаних маніпуляцій у вас повинне з'явитися відчуття душевного підйому. Якщо відчуття виникає - значить, ваш внутрішній механізм націлений на успіх, і з цього моменту всесвіт на вашому боці. Запам'ятайте це почуття!

Після того як увійшли у смак роботи - приступаємо до виконання більш складних завдань. Якщо на складних завданнях ваш успіх припинився, іноді корисно як би відійти назад, «знизити планку» і переключитися знову на

легкі завдання.

Недаремно існує такий вислів, як «встати не з тієї ноги». Суть його полягає в тому, що везіння діє потоком. Успішне подія змінюється новим успіхом, а невдача призводить до іншої невдачі. Тому, щоб знову спіймати хвилю удачі, вам потрібно знову викликати декілька перших успішних подій, використовуючи техніки, описані вище.

А тепер опишу один спосіб, за допомогою якого можна багаторазово посилити удачу: достроковий допуск до сесії (або будь-яка інша складна справа) у вас повинен асоціюватися з якоюсь іншою бажаною для вас подією. Якщо це зимова сесія, придумайте собі плани на Новий рік. Якщо літня - плани, де ви будете відпочивати і т.д.

Допуск до сесії = Відпочинок на морі (поїздка на Новий рік, отримання високооплачуваної роботи). Ці два поняття мають бути однакові для вас і викликати одні й ті ж почуття.

Якщо ви плануєте отримати допуск до сесії тільки для того, щоб не вилетіти з університету, техніка не спрацює. Коли ви постійно думаєте про бажану мету, живете в ній, то у вас обов'язково виникне специфічне відчуття перемоги, що включає впевненість у власних силах і бажання дій. Люди якимось невідомим чином відчувують це і будуть на вашому боці, причому неважливо, хто: викладач, ректор, та й взагалі будь-яка людина. Удачу можна викликати не тільки низкою успішних справ, а й просто спогадами. Кожен з нас колись у чомусь досяг успіху. Можливо, це була перемога в комп'ютерній грі, шкільних змаганнях з бігу чи співочому конкурсі. Це може бути спогад про вдалу покупку або подорож, а може - вступ до СНАУ! Немає значення, в чому ви досягли успіху, важливе саме ваше відчуття. Досить згадати вдаль минуле, як настрої підніметься! Згадайте ці почуття! Відчувши душевний підйом, думайте про майбутній захист, іспит, виступ, змагання, про будь-яку справу, в якій ви хотіли б досягти успіху. Уявіть, як би ви поводитися і що відчували, якби вже досягли успіху.

А тепер - дійте! І все у вас вийде!

Лариса Самсоненко

цікаво

Факти зі світу тварин

Лінивці проводять 75% життя уві сні.

Колібрі не можуть ходити. Європейці, приїхавши в Австралію, запитували у аборигенів: "А що це тут у вас за дивні стрибучі звірі?" Аборигени відповідали: "Кенгуру", - що значило: "Не розуміємо!"

Найпростіший спосіб відрізнити звіра-вегетаріанця від хижака: у хижаків очі розташовані на передній частині морди, щоб бачити жертву. У вегетаріанців - по обидва боки голови, щоб бачити ворога.

Летюча миша - єдиний ссавець, що може літати.

Шимпанзе - єдині тварини, які можуть упізнати себе у дзеркалі.

Коли європейці вперше побачили жирафа, вони назвали його верблюдом, пародом, вирішивши, що це гібрид верблюда й леопарда. Незважаючи на горб, хребет у верблюда прямий. Собаки жіночої статі

кусають частіше, ніж пси.

В акул імунітет до раку.

На горил впливають проти-запальні таблетки.

Тварина, що довшє всіх може не пити - пацюк.

Кріт може за одну ніч прогризти тунель довжиною в 76 метрів.

У равлика близько 25 000 зубів.

Чорна павучиха може з'їсти до 20 павуків за день.

У гігантського кальмара при довжині тіла до 18 м очі розміром з футбольний м'яч.

У тканинах риби-голубо-рюха міститься нервово-паралітична отрута тетродотоксин, що у 10 000 разів токсичніша за ціанід.

Хамелеон уміє дивитися одночасно одним оком уперед, а іншим назад.

Колібрі, як вертольоти, можуть, не міняючи положення корпусу, літати у будь-який бік по вертикалі й горизонталі, і навіть нагору ногами.

А ви були на ярмарку?

Євроінтеграція: теорія і практика

15 вересня 2010 року Сумський НАУ вітав делегацію Університету природних ресурсів та природничих наук ВОКУ, м. Відень (Австрія). Метою візиту делегації було знайомство з науково-дослідним та навчальним потенціалом Сумського НАУ, а також обговорення перспективних напрямків спільної діяльності в рамках європейських програм. Представники Віденського університету урочисто передали офіційні документи з прийняття СНАУ до мережі університетів природничих наук Центральної та Південно-Східної Європи (CASEE). Тоді вперше співробітниками Сумського НАУ було презентовано концепції потенційних спільних навчальних, наукових та прикладних проектів в рамках мережі CASEE. Найбільший інтерес австрійських колег привернули ідеї проектів з безпеки продуктів харчування та молодіжної літньої школи з євроінтеграційної тематики.

делегатції болгарського та польського партнерських ВНЗ виступили з тематичними лекціями, в яких поділилися досвідом функціонування своїх країн за роки членства в ЄС. Зазначена літня школа стала унікальним заходом. Вона відкрила рідкісні можливості студентам вже зараз отримати не лише теоретичні знання з євроінтеграції, обмінятися досвідом зі своїми колегами з Європи щодо життя молоді в країнах, що вступили в ЄС, а й практичні навички з розробки та написання проектних заявок, застосування європейських інтерактивних тренінгових технологій. Кульмінацією літньої школи стала рольова гра щодо розширення можливостей молоді для об'єднаної Європи.

На завершення студенти наголосили, що вважають надзвичайно корисним такий захід, оскільки він дозволив не лише поспілкуватися англійською, а й поділитися досві-

культури з національними костюмами, танцями та зустріччю гостей хлібом-сіллю.

Це не перший міжнародний проект за участю молоді, який проводиться в нашому університеті, але перший, що проводиться виключно англійською мовою за тематикою Євроінтеграції, у якому брали участь студенти з трьох країн (Болгарії, Польщі та України). За словами як керівників проекту, так і учасників школи, він дає змогу розширити горизонти свого світоприйняття через спілкування зі студентами інших держав.

Ось кілька переваг літньої школи, які були визначені за результатами аналізу анкет зворотного зв'язку, що заповнили учасники:

Мовна практика з іноземцями, адже, навчаючись в університеті, наші студенти отримують більше теоретичних знань, а практичного

застосування вивченому не мають. Українські студенти добре розуміють англійську, але практики не вистає, щоб скласти фразу. Адже знати англійську мову - це не те саме, що думати нею.

Поняття євроінтеграції та термінів, що пов'язані з цим процесом, не були новими для наших студентів, проте спочатку вони відчували певну скутість. Це можна пояснити все тією ж відсутністю мовної практики та «класичним» страхом говорити на іноземній мові і зробити помилку. Проте ті студенти, що проводили більше часу з нашими гостями, вже в кінці другого дня школи почувалися вільно.

Ще одним досягненням школи можна вважати **бажання створити власні молодіжні проекти.** Студенти з цікавістю вислухали інформаційну сесію щодо розробки та написання проектів, і результати їх роботи в групах над власними проектними ідеями просто вражали енергією та розумінням нагальних соціальних проблем. Отже, серед висновків щодо доцільності проведення і в подальшому літньої школи відмітимо насамперед можливість виявити в собі здібності до самореалізації. Якщо після занять в міжнародній літній школі молода людина зрозуміє, що їй під силу буде створити та здійснити свій власний, хай і невеликий, проект, просунути свою ідею, то це надасть їй впевненості в собі, а також цілеспрямованості в подальшому житті.

І, нарешті, очевидно корисною була **можливість міжкультурного спілкування,** яке сприятиме появі на молодіжному рівні дружніх зв'язків із сусідніми державами.

Спілкування з представником іншої нації під час школи та в позаробочий час - це не лише новий контакт чи дружні стосунки, це й досвід толерантної поведінки, порозуміння та становлення себе як особистості та представника своєї Батьківщини. Учасники літньої школи отримали можливість дізнатися більше про іншу націю та відкрити для себе позитивні сторони сусідніх держав. Для деяких з них це був чи не найперший досвід безпосередньо-

го спілкування з іноземцями.

Хто мав можливість стати учасником літньої школи?

Приходили люди, які дійсно цього хотіли, але наших студентів більше цікавила не тема літньої школи, а саме мовна практика - можливість поспілкуватися з колегами з інших країн. Мова була основним критерієм, за яким здійснювався відбір учасників школи. Але не дивлячись на те, що організатори проекту намагалися залучити якнайбільшу кількість молоді через оголошення в мережі Інтернет та інформаційні стенди університету, активність українських студентів, як не прикро,

проводяться регулярно, це найбільш популярний спосіб корисного проведення часу влітку. Заявок на таку школу може прийти близько 300, в той час, як місць учасників в середньому 20! З одного боку, люди, які відмовилися, просто втратили можливість живого спілкування зі своїми іноземними однолітками. Як показує досвід, спілкування в перервах між денними сесіями і культурне спілкування в позаробочий час - це найважливіша частина в заходах подібного роду. Коли людина їде з цього заходу, вона пам'ятає умови, в яких вона жила, їжу, яку вона їла, і звісно, спілкування - тобто заходи, люди,

У лютому 2011 року Фондом підтримки ініціатив мережі CASEE був оголошений конкурс проектних заявок, і вже на початку квітня 2011 року стало відомо, що Фонд підтримав проектну заявку, направлену від Сумського НАУ.

Отож **25-31 липня 2011 року** до нашого університету завітали учасники міжнародної літньої школи **«Євроінтеграція: теорія і практика»** - представники Аграрного університету міста Пловдив (Болгарія) та Варшавського університету природничих наук SGGW (Польща). У проекті також взяли участь студенти СНАУ. Проект співфінансовано Фондом підтримки ініціатив мережі університетів природничих наук Центральної та Південно-Східної Європи (CASEE).

Координатор проекту - **Замора Оксана Михайлівна**, к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції, координатор міжнародних проектів. Тренерами виступили експерт з неформальної освіти та європейської інтеграції, юний посол миру Ради Європи в Україні, проектний менеджер СНГО «Центр Європейських Ініціатив» Сакунюва Ю.В. та к.е.н., доцент кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції СНАУ Хворост Т.В. Цього року Болгарію та Польщу представляли по 4 студенти та один викладач, що був керівником групи, від СНАУ взяли участь 6 студентів та 2 аспіранти. Вік учасників школи - від 19 до 25 років.

Особливістю заходу стало поєднання у програмі європейських інтерактивних тренінгових технологій, національно-культурного спілкування та теоретичних інформаційних сесій з тематики євроінтеграційних процесів. Керівники

дом соціальної активності, отримати теоретичні знання та практичні навички щодо проектного дизайну, а головне - поштовх до активної діяльності в майбутньому!

Що ж стало практичним результатом проведеної літньої школи? Зазначалося, що у болгарської делегації виникла ініціатива щодо укладення договору про співпрацю зі СНАУ? - цікаво було у координатора проекту Оксани Замори.

Поштовхом до підписання договору стало бажання представників болгарської делегації розвивати наші партнерські стосунки і надалі. А головне - пан Красимір Александров та його студент Теодор Данайлов виявили бажання організувати схожий захід на території свого університету вже цього року.

Наразі координатор проекту Оксана та керівник болгарської делегації Красимір Александров працюють над текстом цього договору. Маємо надію, що ініціативи студентів будуть підтримані керівництвами ВНЗ з обох боків.

За словами Оксани Замори, це вже не перший подібний проект на базі СНАУ, в 2009 та 2010 роках проводилися літні табори за участю студентів партнерської Курської державної сільськогосподарської академії імені професора І.І. Іванова. Втім, слід відзначити, що дуже складно проводити організаційну роботу та надзвичайно відповідально самостійно організувати захід такого масштабу. Адже, окрім лекційних занять, варто подбати і про організацію культурної програми, зустріч і поселення учасників, забезпечення їх харчуванням на час проведення літньої школи, їх постійний супровід в чужому місті, переклад документів та будь-якого роздаткового матеріалу на англійську мову. На щастя, з культурною програмою допомогли ініціативні студенти СНАУ, за що керівники проекту дуже їм вдячні. Вони організували вечір української

була дуже низькою. Велика кількість тих, хто подали спершу заявки на участь, напередодні відмовилися через цілком буденні проблеми: початок канікул, роботи в городі, літній відпочинок на морі.

Для довідки: такі школи в Європі

зустрічі. І все це позитив, що залишиться не лише на фотографіях, а й у спогадах.

Розмову вела
Світлана Плавинська

